„UNIVERSUL" ÎN ȚARĂ

Numărul muncitorilor în industriile din jud. Arad și Hunedoara

Raportul inspectorului industrial din Arad

Arad, 15 Martie

Inspectoratul industrial din Arad, prin titularul său, d. ing. Traian Trimbiționi, a întocmit un raport privitor la situația și desvoltarea industriei din județele Arad și Hunedoara, ce cad în atribuțiunile d-sale. Cifrele ce vor urma mai jos, cuprind numai datele privitoare la industriile „civile", cele privitoare la industria de războiu, nefiind date publicității, după cum e și normal.

Astfel, din raport se constată, că în cursul anului trecut, întreprinderile industriale din județele Arad și Hunedoara, au avut un număr total de 13.348 muncitori. Numărul arată media muncitorilor, deoarece situația trimestrială a fost următoarea: la sfârșitul lunei Martie, 13.452; al lunei Iunie, 14.949 iar la sfârșitul lunei Decembrie 15.113.

Pe categorii de producție, muncitorii au fost repartizați în felul următor:

Industria alimentară: la 1 Ianuarie 1937, 1033 muncitori; la sfârșitul lui Martie, 475; Iunie, 388; Septembrie, 475 și Decembrie 676. Scăderea numărului de muncitori în industria alimentară se datorește procentului mic de zahăr ce l-a conținut sfecla de anul trecut și majorarea cu trei lei a kg. de zahăr.

Industria ceramică a ocupat, la începutul anului 1937, 250 iar la finea anului 202 muncitori.

In construcții, la începutul anului au fost angajați 239, în Martie 358, Iunie 478, Septembrie 769, iar la sfârșitul lunei Decembrie 523 muncitori. Salariile plătite au fost superioare celor din anul 1936, iar prețul materialelor s'au urcat și el. In raport cu aceste majorări, producția s'a urcat cu 10—15%. Astfel în 1936, în județele Arad și Hunedoara s'a fabricat 8 mil. 750.000 cărămizi, iar în anul 1937, acest număr s'a urcat la 9.600.000.

In industria lemnului, la începutul anului 1937 erau angajați 1070 muncitori, iar la finele lunei Martie 1022; în Iunie 835, în Septembrie 1063, ca la finea lui Decembrie să se urce la 1220 muncitori. Numărul mic de muncitori în această importantă ramură de producție se datorește scăderii de 35% a producției de tâmplărie și a fabricilor de mobile. Tot aici trebue căutată și cauza scăderii producției de cherestea, care de la 38.000 metri cubi în 1936, a scăzut la 13.000 metri cubi în 1937. In afară de cauza arătată mai sus, la scădere a contribuit și încetarea lucrului într'una din cele mai mari fabrici de acest fel.

Industria chimică a ocupat, la începutul anului, 430, la finea lunei Martie, 932; în Iunie 422, în Septembrie 436, iar la finea lunei Decembrie 388 muncitori. Scăderea bruscă se datorește schimbărilor provenite la o fabrică din Arad. Aceasta însă nu a influențat întru nimic producția, care a fost superioară celeia din 1936. Doar în fabricarea săpunului s'a înregistrat o scădere minimală.

O creștere a numărului de muncitori se observă și în industria textilă, care la începutul anului ocupa 4461 muncitori. Numărul acesta a crescut cu fiecare trimestru, astfel: în Martie, 4940; în Iunie 5432; iar în Decembrie 5445.

Aceiași tendință de creștere se vede și în industria fierului, care a început anul cu 5825 muncitori și l-a încheiat cu 6707 muncitori angajați. Intre timp, prețurile produselor au înregistrat și ele o urcare destul de însemnată.

După cum se vede din aceste date, industria din aceste județe are o vădită tendință de desvoltare, ceiace nu poate decât să bucure.

O cooperativă a corpului didactic la Gherla

Gherla, 14 Martie

In localitate, unde românii nici nu contează în comerț — corpul didactic de toate categoriile a luat hotărirea să înființeze o cooperativă. S'a ales un comitet format din: d. dr. Emil Precup d'r. liceului, d-ra prof. V. Marica, Virgil Pop directorul școalei primare, inginer Pavel Molnar, prof. I. Ciobanu, prof. S. Mihali, prof. E. Pioraș, prof. I. Mocanu, preot A. Straja și prof. I. Olteanu pentru a hotări modul de înființare și organizare a cooperativei.

Această inițiativă care revine în special d-lui prof. I. Mocanu, președ. asociației profesorilor, a fost primită de întreg corpul didactic, și de românii localnici cu o deosebită bucurie.

Credem că niciunul din cei 60 membri ai corpului didactic din Gherla, nu va refuza de a se asocia la această frumoasă inițiativă românească, cu un scop atât de înalt.

Până la 1 Aprilie cooperativa va lua ființă.

Județul Alba sub noua administrație

Alba Iulia, 14 Martie

Astăzi județul nostru are în fruntea sa pe d. colonel Marcel Ionescu, cavaler al ordinului „Mihai Viteazul", un militar distins care se interesează de aproape de bunul mers al întregului aparat administrativ al județului.

Sub supravegherea d-sale s'a făcut în com Bucerdea Vinoasa, un drum de mai mulți kilometri, cu podurile respective.

La com. Mihalți, pe o porțiune de mai mulți kilometri s'a construit un drum modern.

S'a mai efectuat drumul dela Bucerdea Vinoasa, evaluat la mai multe milioane de lei, și nu a costat un ban fiind executat de țărani. Drumul dela Abrud, peste Mogoș la Teiuș, care va fi o importantă arteră de comunicație a județului nostru, pe o lungime de 20 km., este pe punctul de realizare.

Peste câteva zile va începe continuarea lucrărilor pentru înfrumusețarea pieței Mihai Viteazul, unde se va amenaja un frumos parc care va da orașului nostru un aspect occidental.

Astfel județul nostru se poate aștepta dela conducerea d-lui colonel Marcel Ionescu, la multe îmbunătățiri de bine obștesc.

Operațiile de recrutare în jud. Severin

Caransebeș, 14 Martie

Cercul de recrutare Severin a fixat următorul itinerariu de mersul operațiunilor de recrutare a clasei 1939 (tinerii născuți în anul 1917), din județul Severin:

In ziua de 21 Martie, vor recruta în com. Margina, tinerii din comunele: Margina, Coșava, Coșavița, Costeiul-de-Sus, Homoșdia, Zorani, Nemeșești, Curtea, Breazova, Crivina, Poeni, Fărășești, Petroasa, Tomești, Balosești, Goizești, Luncani, Jupânești, Românești, Sintești, Bulza, Groși și Temerești.

In ziua de 23 Martie, în com. Făget vor recruta tinerii din comunele Făget, Bățești, Băsești, Bichigi, Brănești, Povergina, Gladna-română, Gladna-Montană, Hauzești, Mătnicul-Mic, Dragșinești, Zolt, Fârdea, Bujor, Botinești, Bucovăț, Săceni și Surducul-Mic, iar în ziua de 24 Martie, tinerii din comunele: Dumbrava, Răchita, Mănăștiur, Pădurani și Remetea-Lungă.

In ziua de 26 Martie, în com. Birchiș vor recruta tinerii din com.: Birchiș, Căpălnaș, Băcâul-de-Mijloc, Bunea-Mare, Bunea-Mică, Virișmort, Ostrov, Bata, Lalașinț, Bulci, Țela, Căprioara, Pojoga, Sălciva, Valea-Mare, Zăbalț, Bruznic și Ohaba-română.

In ziua de 28 Martie, în com. Balinț, vor recruta tinerii din comunele: Balinț, Fădinac, Târgoviște, Bara, Dobrești, Lăpușnic, Spata, Rădmănești, Bethausen, Cladova, Cutina, Leucușești și Bodo, iar în ziua de 29 Martie, tinerii din comunele: Dubești, Ierșnic, Ohabalungă, Topla, Cliciova, Hezeriș, Nevrincea, Valea-Lungă, Sudriași, Susani, Jupani, Țipari și Părul.

In zilele de 31 Martie și 1 Aprilie vor recruta la centrul Lugoj, tinerii din municipiul Lugoj; în ziua de 2 Aprilie, tinerii din comunele: Boldur, Hodoș, Jabăr, Costeiu, Gruni, Sâlha, Darova, Herendești, Honorici, Saturnic, Sărăzani, Drinova, Botești, Bârna, Jurești, Pogănești, Scăiuș și Remtea-Pogănici, iar în ziua de 4 Aprilie, tinerii din comunele: Petroasa-Mare, Visag, Fârliug, Dezești, Valea-Mare, Știuca, Drahomirșeti, Oloșag și Lugojel.

In ziua de 6 Aprilie, în com. Sacul, se vor prezenta la recrutare tinerii din comunele: Sacul, Tincova, Selbăgelul-Nou, Căvăran, Maciova, Peștere, Mătnicul-Mare, Copăcele, Gavojdia, Jena, Selbăgel, Jdioara, Crivina și Nădrag, iar în ziua de 7 Aprilie, cei din comunele: Zgribești, Zorile, Zorlencior, Zăgujeni, Prisaca, Ruginosu, Cornuțel, Ohaba-mâtnic, Criciova, Armadia, Cireșul, Măguri, Tapia, Valeabou, Jupa și Rugi.

In ziua de 9 Aprilie, vor recruta la Caransebeș, tinerii din orașul Caransebeș. Tot la Caransebeș vor recruta la 11 Aprilie, tinerii din comunele: Caransebeș-Nou, Lindenfeld, Poiana, Zervești, Zlagna, Buchin, Bucosnița, Goleț, Petroșnița, Prisian, Borlova, Dalci, Cicleni, Ruieni și Turn, iar la 12 Aprilie, cei din comunele: Cârpa, Bolvașnița, Vălișoara, Verciorova, Obreja, Iaz, Ciuta și Var.

In ziua de 14 Aprilie, în com. Ferdinand, vor recruta tinerii din comunele: Ferdinand, Cireșa, Mărul, Valea-bistra, Zăvoiu, Ohababistra, Crâma, Mal, Glimboca, Rusca-Montană, Marga, Voislova și Vamamarga.

In ziua de 16 Aprilie, la centrul Teregova vor recruta tinerii din com.: Teregova, Rusca, Luncavița Armeniș, Feneș, Domașnea, Cănicea, Slatina-Timiș, Ilova, Sadova-Nouă și Sadova-Veche, iar la 18 Aprilie, cei din comunele: Brebul-Noul, Gărâna, Cornea, Cuptoare, Crușovăț, Cornereva, Bogoltin, Mehadica și Verendin.

In ziua de 20 Aprilie, în com. Mehadia vor recruta tinerii din comunele: Mehadia, Iablanița, Petnic, Globu-Craiova, Plugova, Globu-Rău, Valeabolvașnița, Pârvova, Lăpușnicel, Șumița, Băile-Erculane și Pecenișca.

In ziua de 28 Aprilie, la centrul Orșova, tinerii din comunele: Orșova, Plavișevița, Dubova, Tisovița, Eibenthal, Baia-Nouă și Svinița, iar la 29 Aprilie, tinerii din comunele: Jupalnic, Tufări, Coramnic, Eșelnița, Ogradena-Nouă, Ogradena-Veche, Toplet și Bârza.

Tinerii, cari nu se pot prezenta în zilele arătate mai sus, vor fi recrutați la sediul Cercului de recrutare în Lugoj, în următoarele zile:

Tinerii din plasa Făget la 2 Mai, din plasa Birchiș la 3 Mai, din plasa Balinț, la 4 Mai, din muncipiul Lugoj la 5 Mai, din plasa Lugoj la 6 Mai, din plasa Sacul la 7 Mai, din plasa Caransebeș la 9 Mai, din plasa Teregova la 11 Mai, iar cei din plasa Orșova la 12 Mai.

—xxx●xxx—

DUMINICA ORTODOXIEI

LA GHERLA

Gherla, 14 Martie

Duminică dimineața orașul a fost frumos împodobit cu drapelul național.

Intre orele 10—11 dim. s'au cetit rugăciunile de deslegarea jurămintelor și pastorala I. P. Patriarh dr. Miron Cristea.

La biserica ortodoxă pastorala a fost cetită de protopopul P. Șeulean, iar la biserica unită de rev. vicar dr. Virgil Băliban.

La ambele biserici răspunsurile liturgice au fost date de cele două coruri bisericești din localitate sub conducerea d-lor prof. Alex. I. Butaș și Teofil Coste.

—xox—

Ziariștii calificați

vor depune jurământul pe noua Constituție

Chișinău, 14 Martie

Telegrama primită de trib. Lăpușna, în ce privește depunerea jurământului de către liberprofesioniști, este interpretată că jurământul pe noua Constituție este necesar a fi depus și de ziariștii profesioniști calificați.

In consecință, ziariștii profesioniști calificați au început să facă cereri individuale pentru depunerea jurământului pe noua Constituție.

—cox●xoo—

A vrut să impuște

pe negustor fiindcă nu i-a dat bani și de băutură

Buzău, 14 Martie

Gheorghe Frale, din cartierul Mihai Viteazul-Buzău a încercat să omoare noaptea, cu o armă, pe comerciantul Dumitru Bilea, din str. Marghiloman 265, pentru că acesta a refuzat să-i dea de băutură și o sumă de bani.

Gheorghe a fost arestat de d. comisar Ion Georgescu. Asupra lui s'a găsit o armă cazonă scurtată.

Glontele cu care a voit să omoare pe negustor a fost găsit înțepenit pe țeava armei.

Frale va fi dat judecății pentru crimă neizbutită.

—xox—

Avocații craioveni

cer să se revină asupra scumpirei curentului electric

Craiova, 13 Martie

Urcarea prețului la curentul electric continuă să preocupe pe cetățenii craioveni.

Am arătat în alt număr motivele pe cari ni le-a expus d. primar și cari au dus la scumpirea tarifului. Cetățenii au luat, deci, cunoștință de ele. Totuși, se pare că nu împărtășesc părerile consiliului de ad-ție al uzinei electrice și nici motivele pe cari noi le-am înfățișat.

Zilele trecute, un mare număr de avocați au întocmit un memoriu pe care l-am înaintat primăriei și în care au cerut să se revină asupra scumpirii tarifului.

BAIA DE CRIȘ

RECRUTAREA TINERILOR DIN CONTING. 1939. — Tineri din plasa Baia de Criș aparținând conting. 1939 vor recruta în zilele de 14 și 15 după cum urmează:

In ziua de 14 a. c. recrutează tinerii cari aparțin com. Birtiu, Vața de jos, Ribița și Șebea, iar în ziua de 15 c. tinerii care aparțin com. Tomești, Risculița și Baia de criș. Recrutarea se face la sediul plășii Baia de Criș, în localul hotelului „Central".

ACCIDENT DE MUNCA. — Pe când minierul Tis Somson de 32 ani, din comuna Țebea, lucrător la mina carboniferă Țebea a soc. „Mica" voia să rupă cu târnăcopul, o bucată de cărbune i-a sărit în ochiul stâng. Rănitul a fost trimis la spitalul Casei cercuale.

De LA PRIMARIE. — Primăria locală a pus în vedere proprietarilor de case să-și curăte regulat trotuarele din fața caselor, iar acelora cari nu le au, să-și niveleze locul liber din fața casei.

Proprietarii de case sunt deasemeni obligați să-și curețe de pe ziduri, garduri și pereți, semnele electorale. Cei cari nu se vor conforma vor fi pedepsiți.

ORĂȘTIE

ACTIVITATEA CAMEREI AGRICOLE ȘI SERVICIULUI ZOOTEHNIC. — Aceste instituțiuni au început campania de lucru. In acest scop președinții Camerei și șeful serviciului zootehnic județean vizitează toate târgurile de vite dând în urma controlului făcut la vitele expuse spre vânzare instrucțiuni economilor și premiind pe cei vrednici.

In scop de a promova rasa lipițan în acest ținut, au fost procurați la propunerea d-lui prim-medic veter. dr. Grațian Hadan, 6 armăsari dela ferma statului din Sâmbăta, jud. Făgăraș, pentru noile stațiuni de montă în Gelmar, Berin, Deva, Lupșor, Sălașul inf. și Petroșani. S'a cerut înființarea de noui circumscripții de medici veterinari în Sarmisegetuza și Simeria.

PREOȚEȘTI. — In conformitate cu dispozițiile nouei legi de pensionare a preoțimii, au fost trecuți pe tabloul celor pensionați și preoții Boteanu Basil, din Ludești și N. Todor, din Turdaș. Acești venerabili parohi ort. ajunși la vârsta care le reclamă odihnă, au luptat alături de d-nii dr. Aurel Vlad și prot. Mota, conducătorii românilor din aceste părți, pentru drepturile națiunei românești și ale bisericii și școalei strămoșești, căutând în acelaș timp să promoveze cultura românească și să ajute la înflorirea economică a credincioșilor lor. cari se despart cu greu de duhovnicii lor.

GHERLA

INAUGURAREA SEZONULUI DE FOOT-BALL. — Viața sportivă se susține datorită unui grup de inimoși intelectuali, în frunte cu d. dr. Ștefan Baitor avocat, căpitan Popescu, Aurel Onițiu șeful poliției și locot. N. Apostolescu cari chiar prin sacrificii personale susține echipa de foot-ball a cercului românesc „Congri", care de anul trecut este înscrisă în Divizia C.

Duminică s'a inaugurat sezonul de foot-ball, printr'un match în cadrul diviziei C., disputat între echipa locală și A. S. U. din Uioara.

Rezultatul a fost 1-1.

CONCERT. — D. Nicolae Cenan a dat un reușit concert în localitate, acompaniat la pian de d. N. Marcu.

NĂSĂUD

BURSELE ACORDATE DE FONDURILE GRANICERESTI. — In ziua de 10 Martie, comisia administratoare a Fondurilor grănicerești s'a întrunit în ședință, participând d-nii: dr. Titus Malai, profesor universitar, președinte; vicar Ștefan Buzilă, Vasile Bichigeanu, dir. liceului „G. Coșbuc" din Năsăud; dr. Andrei Buzdug, prof. univ.; dr. Laurențiu Oanea, dr. Dumitru Nacu, av.; dr. Ioan M. Popu, subprefect; Aurel Mihăese, directorul Fondurior și Ionel Ianul, primpretor, membru nou numit în locul d-lui George Năsăcuțiu, care este primarul orașului Năsăud. La sfârșitul ședinței a participat ca oaspe și d. colonel Dumitrache, prefectul județului.

Punctul principal în ordinea de zi a fost stabilirea cotei care să fie dată ca burse și ajutoare pentru descendenții de grăniceri. Ajutoarele au rămas aproape aceleași ca în trecut. Astfel vor primi 6000 lei anual studenții tuturor facultăților și academiilor din țară, cari au înaintat petiții și actele necesare; elevii dela gimnaziile industriale: 1500 lei, iar ucenicii: 1000 lei. Banii vor fi achitați în rate. Studenții vor primi prima rată de 3000 lei numai în baza certificatului de înscriere și frecvență la Universitate, iar restul de 3000 lei, numai după terminarea tuturor examenelor anului respectiv.

Menționăm și alte hotăriri importante: cumpărarea unei grădini mari la Jidovița, în imediata apropiere a proprietăților Fondurilor; s'a ridicat curba de sacrificiu de 40% aplicată funcționarilor acestei instituții; s'a luat act de plata integrală a sumei de 1.500.000 lei, datorie la CEC, așa că în prezent Fondurile nu mai sunt grevate cu nici o datorie; pentru fortificarea granițelor s'a acordat suma de 20.000 lei; s'a votat suma de 100.000 lei pentru renovarea liceului și 20.000 lei pentru augmentarea fondurilor pentru serbările jubilare cari se vor aranja în Iunie cu ocazia împlinirii a 75 ani de existența liceului.

GIMNAZIUL DE FETE DIN LOCALITATE VA FI TRANSFORMAT IN LICEU. — In ultimii ani s'a observat o mare afluență de eleve cari au urmat cursurile secundare la gimnaziul de fete din localitate, care funcționează din 1922. Greutatea cea mai mare este însă că, toate absolventele gimnaziului originale de pe valea Someșului și din jud. Năsăud, după terminarea gimnaziului, pentru a continua cursul superior, trebuiau să plece în centre depărtate: la Cluj sau la șc. normală de fete din Gherla. Părinții acestora, în majoritate absolută țărani, nu sunt în situația materială care să le permită întreținere în susmenționatele școli și din această cauză, eleve distinse erau nevoite să întrerupă școala.

Pentru ameliorarea situației comitetul școlar al gimnaziului de fete și comisia administratoare a Fondurilor grănicerești, au luat inițiativa de a face pașii și intervențiile necesare pentruca gimnaziul de fete din localitate, să fie transformat, cu timpul, în liceu. Un liceu de fete este absolut indispensabil orașului și regiunii noastre, mai ales că în județ nu avem.

Sperăm că din toamna anului 1938, gimnaziul va funcționa și cu cl. V.

IMPORTANTE HOTARIRI LA COOPERATIVA „REGNA". — Consiliul de administrație al reuniei cooperative „Regna" s'a întrunit în ședință sub președenția d-lui dr. Laurențiu Oanea, rezolvându-se toate chestiunile la ordinea zilei. D. președinte a făcut un expozeu asupra situației economice din țară. A subliniat faptul că, deși toate fabricile instituției au în depozite material considerabil, totuși se observă influența unei conjuncturi puțin defavorabilă, din cauza căreia cererea pentru lemne este foarte redusă. Din această cauză trebue să se facă reduceri de personal exterior, până la îmbunătățirea situației. Adunarea generală a cooperativei se va ține în 11 Aprilie.

ȘIMLEUL SILVANIEI

STRAJERESTI. — Străjerii stolului școalei primare de stat din localitate, desfășoară o rodnică activitate. Stolul are cooperativă pentru aprovizionarea elevilor cu rechizite cooperativă care în 2 ani de functionare a dat frumoase rezultate morale și materiale. Acum are în depozit toate registrele necesare la aministrarea unui stol de străjeri ,pe care le furnizează stolurilor din țară. In vederea ridicării satului prin munca de folos obștesc, s'a ales comuna Nadișul, unde străjerii vor lucra împreună cu premilitarii, îndată ce timpul va permite.

TURDA

SERBARE STRAJEREASCA IN COMUNA REDIU. — Stolul de străjeri al școalei primare de stat din com. Rediu (Turda), de sub conducerea d-lui Ioan Bugner, a dat o serbare străjerească.

Străjerele și străjerii au jucat piesa „Sunt străjer" în două acte și farsa „Andrei sgârcitul". Corul, sub conducerea d-rei Cornelia Marian, a intonat imnul regal „Tatăl nostru", „Trei culori" și mai multe cântece străjerești.

Cu această ocazie, d. Ioan Bugner a vorbit despre „Rolul străjeriei".

CUM CIRCULA AUTOBUZELE LA TURDA. — Incepând de astă toamnă, și în orașul nostru s'au pus în circulație autobuze, dela gară în lungul orașului până în partea de Nord. Linia a fost concesionată d-lui Radu, din Cluj. La început, autobuzele circulau mai mult goale, căci publicul încă nu era obișnuit; acum au pasageri, dar nu mai circulă autobuzele regulat și după o oarecare regulă. Așa, de multe ori circulă în ceeaș direcție cele două autobuze. De aceea, de multe ori pasagerii trebuie să aștepte câte o oră, fapt ce produce nemulțumiri.

Spre a se evita acest lucru publicul roagă autoritățile să ia măsuri de îndreptare.

SCULENI

FOC PUTERNIC. — Sculenii care cunosc blestemul incendiilor, au înregistrat azi un nou foc la locuitorul N. Deneșenschi. Focul a fost ușor localizat cu ajutorul unui butoiaș cu oțet, dar panica a fost indescriptibilă. Se spune că focul ar fi pornit de la coșul casei.

ARAD

SARBATORIRE. — Cu ocazia trecerii la pensie a d-lui ing. insp. Ioan Piso, fostul director al regiunii silvice din localitate, a fost sărbătorit de subalterni și prieteni, printr'o masă comună, organizată Sâmbătă seara în restaurantul gării Arad.

ACCIDENT. — Pe când Ilie Moțan, din Tohești, se îndrepta cu căruța spre casă, a adormit, iar în momentul când trecea peste un pasaj de nivel din apropierea stației Gurahonț, a fost surprins de un automotor depe linia Arad—Brad. Un cal a fost omorît, căruța sfărâmată, iar Ilie Moțan a fost aruncat pe câmp, la o distanță de câțiva metri de șine, fără însă a fi rănit.

MASĂ COMUNĂ.—Reuniunea ofițerilor de rezervă din Arad a organizat, Sâmbătă seara, o masă comună în restaurantul gării locale.

DUMINICA ORTODOXIEI. — Fiind prima Duminică din postul mare, la catedrala orașului s'a oficiat liturghia obișnuită, după care s'a citit pastorala I. P. S. Sale Patriarhului Miron. După amiază, în sala de conferințe a palatului cultural, păr. prof. dr. Simion Siclovan, dela Academia teologică, a ținut o conferință despre „Cultul icoanelor". La conferință a asistat numeros public.

FURT DE SĂRMĂ.—Postul de jandarmi din Buteni a fost înștiințat de locuitorii Mihail Florut, Simion Moț și Petru Farcaș, din aceeași comună, că necunoscuți le-au furat sârmă ghimpată ce le înconjura viile din apropierea comunei, pricinuindu-le o pagubă de aproape 12.000 lei.

ACCIDENT MORTAL. — Cărăușul Iacob Stoian, din suburbia Micălaca, a plecat cu căruța la Siria. La înapoere, pe drum, caii s'au speriat. El voind să-i oprească, a făcut lucrul acesta cu atâta putere încât s'a prăbușit la pământ. Căderea a fost atât de groaznică încât și-a sdrobit complet capul, murind pe loc.

PRINDEREA UNUI HOȚ. — Zilele trecute, s'a comis la Sebiș o spargere, furându-se din atelierul de pantofărie al lui Constantin Tol, marfă în valoare de aproape 8000 lei. Din cercetările făcute de jandarmi s'a stabilit că furtul a fost comis de Ioan Guia și Voicu zis Bereneanț. Primul, Ioan Guia, a fost prins la Buteni, unde încerca să vândă pe un preț derizoriu parte din marfa furată. al doilea Voicu, a dispărut. Din mărturisirile făcute de Ioan Guia rezultă că ei au încercat să jefuiască și pe preotul Ioan Popovici din Almaș. Planul însă le-a eșuat.

ACCIDENT. — Azarie Cristea din comuna Cristești, mergând în pădure cu alți locuitori să aducă lemne de foc, a suferit un accident grav: un lemn căruia i se dăduse drumul din vârful unui deal, l-a lovit cauzându-i leziuni grave. A fost transportat la locuința sa din comună și avizat medicul de circumscripție. Starea lui e gravă și sunt puține speranțe că va scăpa c uviață.

ADUNARE GENERALA. — Casina Română din comuna Șiria și-a ținut obișnuita adunare generală anuală. După citirea raportelor de activitate și privitoare la gestiunea financiară, cari au fost aprobate, s'a ales un nou comitet în frunte cu d. dr. Gheorghe Costa, notar public.

VIZITA PREFECTULUI IN PODGORIE. — D. col. Mihail Dobriceanu, prefectul județului, a vizitat comunele din podgoria Aradului, interesându-se de nevoile locale și în primul rând de cele din domeniul cultural. A stat, în toate comunele vizitate, de vorbă cu sătenii, îndemnându-i la muncă constructivă și la bună înțelegere. D. col. Dobriceanu, în vizita sa, a arătat și un deosebit interes față de situația învățământului primar.

CERCUL CULTURAL AL INVAȚATORILOR DIN ORAȘ. — Vineri după amiază s'a ținut în sala mare de ședințe a primăriei, cercul cultural al învățătorilor din oraș. Lucrările cercului au fost prezidate de d. Eugen Spinanțiu, director școlar, având ca secretar pe d. Gheorghe Suciu. Prima lucrare citită a fost a d-lui Dulhaz: „Importanța didactică a programei analitice la desemn și caligrafie". A doua lucrare a fost a d-lui înv. Fleșeriu: „Un rezumat al volumului „Oameni aleși" de prof. I. Simionescu. Prima lucrare a fost criticată de d. Ion D. Ungureanu, iar a doua de d. Marin Bâla. Acesta din urmă, afirmând că la Arad cercurile culturale ale învățătorilor nu se fac în mod serios, afirmație pe care n'a putut-o susține cu nici un argument, a dat naștere la o discuție în contradictoriu.

La discuție au participat, în afară de cel ce-a provocat-o, d-nii Eugen Spinanțiu, Constantin Dogaru, Ionel Blăgăilă, cari au infirmat afirmațiunile d-lui înv. Marin Bâla. In partea finală a lucrărilor, d. Savu Oarșa a anunțat o nouă lucrare — pentru viitorul cerc — în legătură cu prima conferință ținută. Subiectul acestei lucrări va fi: „Desemnul în școala primară".

TG.-MUREȘ

CONFERINȚA. — Sâmbătă, 12 c., în ciclul aranjat de societatea „Tinerimei Române" din localitate, pe anul corent, păr. protopop Ilie Dăianu, membru în secția istorică a „Astrei" din Cluj, și-a desvoltat în sala mică a palatului cultural, conferința despre: „Eroul martir George Șincai „Viața și moartea lui".

DUMINICA ORTODOXEI. — Duminică dimineață la orele 11-12 la toate bisericile de toate cultele s'au oficiat servicii divine, pentru împăciuirea spiritelor. In catedrala ortodoxă română, din piața Regele Ferdinand, în fața șefilor autorităților civile și militare din localitate, în frunte cu d. general de divizie Georgescu, și prefectul județului, d. colonel Dumitriu, s'a oficiat serviciul divin de clerul ortodox.

Răspunsurile au fost date de corul Conservatorului municipal, de sub conducerea dirijorului Alexandrescu, Păr. protopop Ștefan Russu, a citit apoi pastorala I. P. S. Patriarh, pentru îndemn la liniște, pace etc., și deslegarea jurămintelor făcute în afară de cele rânduite de legile țării.

BAIA MARE

PREȚURI MAXIMALE. — Măcelarii din orașul nostru au introdus de mai multă vreme o cerere la primărie spre a li se permite mărirea prețurilor la cane și untură,

D. lt. colonel Nitescu Gheorghe, primarul orașului, nu a admis mărirea cerută de măcelari si a fixat prețurile maximale: carne de vită lei 20 de vitel 24 lei, de porc 28 lei, de porc gras 30 lei, slănină 36 lei, untură 40 lei kgr.

MAMA CRIMINALA. — Petrici Ana în etate de 19 ani, servitoare la d. ing. Anderco din Ferneziu a fost surprinsă de bucătăreasă pe când voia să arunce în w. c. casei copila pe care o născuse atunci.

La autopsie, d. dr. Dumbrăviceanu Gh. a constatat că nou născuta era în viată când a fost aruncată de mamă.

Dupăce își va termina lăhuzia în spital mama criminală va fi trimisă la parchet.

RECRUTAREA CONTIG. 1939 IN JUD. SATU MARE. — Cercul de recrutare Satu-Mare (Baia-Mare) și-a fixat itinerariul pentru operațiile de recrutare a tinerilor născuți în anul 1917, după cum urmează:

Plasa Satu-Mare: 21 Martie c. în comunele: Bercu, Nisipeni, Pelisor, Botiz, Lazuri și Noroeni; 22 Martie: Livada, Adrian, Dumbrava, Pelesul, Atea, Petea, Micula, Agriș; 23 Martie: Odoreu, Berindan, Vetiș, Oar, jurul Satu-Mare, Dara, Dorolț, Martinești Sătmărel, Hrip, Rușeni,, Tătărești; 24 Martie: Ambud, Amați, Petin, Culciul Mic, Apateu, Culciul Mare, Corod, Boghiș, Pirncipele Mihai, Doba, Colonel Paulian, Cărășe și Lipău.

Municipiul Satu-Mare. 26 și 28 Martie Comisariatul II, 29-30 Martie Comisariatul I, 31 Martie Ville Satu-Mare.

Plasa Arded. 1 Aprilie: Homorodul de mijloc și de sus, Chilia, Solduva, Terebești, Pișcari, Gelu, Arded, Baba Novac, Rătești, Bolda, Sandra, Homorodul de jos, Necopoi, Sâi, Mădăras, 2 Aprilie: Craidorolț, Gerăușa, Hodișa, Medișa, Ghirișa, Giungi, Socond, Cuța, Seconzel, Stâna ,Beltiug.

Plasa Ugocea. 4 Aprilie: Turulung, Drăgușeni, Turți; 5 Aprilie: Porumbești, Cidreag, Tarna Mare, Bocicău, Valea-Sacă, Batârci, Comlăușa, Tămășeni, Gherța-Mică și Mare; 6 Apr. Halmeu, Băbcești, Dobolț.

Plasa Oaș. 7 Apr. Vama, Prilog, Tur, Cămărzana, Târșolț; (Apr. Călinești, Lechința, Remetea Oaș, Certeza, Moișeni, Bixad, Boinești, Trip; 9 Apr. Negrești, Orașul Nou, Racșa.

Plasa Seini. 11 Aprilie: Valea Vinului, Roșiori, Mărișu, Cruci. sor, Bicău, Iegheriște, Poiana Codrului, Pomi, Borlești, 12 Apr. Ilba, Săbișa, Mediesul Aurit, Jojib, Apa, Someșeni; 13 Apr.: Seini, Viile Apei, Petău, Băbășești.

Plasa Somcuta Mare. 14 Apr.: Berchez, Berchezoia, Finteusul Mare ,(Posta, Buciumi, Buteasa, Ciolt, Hovrila, Valea-Chioarului, Rurușa, Prislop, Varaiu; 15 Apr. Satulung. Arieșul de pădure, Finteusul mic, Hileaga, Bozinta Mică, Coltirea, Mogoșești, Pribilești, Dănestii-Chioarului, Fersig, Lucăcești, Săcălășeni, Culcea, Remetea-Chioar.; 16 Apr. Somcuta Mare, Iadăra, Curtuiusul Mare, Văleni, Fericea, Mireșu Mare, Reneți, Tulgheș, Stejera .

Plasa Mănăstur. 18 Aprilie: Copalnic - Mănăstur, Copalnic, Vad, Cernești, Ciocotiș, Fânate, Trestia, Coaș, Coruia; 19 Apr.: Berinta, Cărbunar, Cărpiniș, Curtuiusul Mic, Făurești, Cetățele, Lăschia, Plopiș, Surdești, Roșor, Brebeni, Măgureni, Preluca.

Plasa Baia-Mare. 21 Aprilie orașul Baia-Sprie; 28 Apr. Satu nou de jos, Coltău, Mocira, Ocolis, Groși, Dănești, Bontăeni, Negreea, Sisești, Cavnic; 29 Apr. Ferneziu, Firiza, Tăutii de sus, Satu nou de sus, Chiuzbaia, Iăpușel, Recea, Săsar, Dumbrăvita Chechiș, Rus, Sindrești, Unguaș; 30 Apr. Cicârlău, Băgău, Busag, Merișor, Fârcasa, Sârb, Tămaia, Tăutii-Magherăuș, Băița, Bozinta Mare, Ardusat, Aciua, Ariesul de câmp, Buzești.

Termen (la reședința cercului în Baia-Mare) 4 Mai plasa Satu-Mare, 5 Mai municipiul Satu-Mare, 6 Mai plasa Arded, 7 Mai plasa Ugocea, 9 Mai plasa Oaș, 11 Mai plasa Seini, 12 Mai plasa Somcuta Mare și Mănăstur, 13 Mai plasa Baia-Mare, 14 Mai orașele Baia-Mare și Baia-Sprie.

Domnii abonați sunt rugați ca la orice reclamație sau schimbare de adresă să bine-voiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviți la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poștal eticheta abonamentului expirat.

ANCHETELE NOASTRE

Societățile sportive

și propaganda iredentistă maghiară în Oradea și Bihor

Oradea, 15 Martie

Feluritele societăți sportive din Oradea și județul Bihor desfășoară o activitate care de cele mai multe ori depășește interesul pur sportiv și care urmărește cu totul altceva.

Este bine cunoscută activitatea clubului de football C. A. O., care — printr'o rară obrăznicie — a sfidat până mai eri sensibilitatea românească făcând să apară jucătorii ei pe terenurile de sport în tricouri ale căror culori formau steagul maghiar. Hârtia de corespondență a acestei asociații este albă cu „en tête" și chenar verde. Iar când ți se comunică ceva, textul este totdeauna în limba maghiară, iar literele sunt bătute totdeauna la mașină pe panglică roșie.

Atunci când acești maghiari șoviniști s'au hotărît, nu de mult, să părăsească tricourile în roșu, alb și verde sau în alb și verde (tricou verde sau ciorapi verzi alternând cu chiloți albi, tricoul roșu și ciorapii roșii fiind rezervate numai portarului), opinia publică omânească a considerat această renunțare ca o intrare în ordine și bunăcuviință.

Numai că sub aparențele schimbate, spiritul a rămas acelaș, și anume străin și șovin.

Dovadă este localul clubului C. A. O. din palatul Astoria. Din exterior, culorile maghiare au trecut în interior unde împodobesc pereții și lampioanele. Tot astfel sunt decorate și persoanele care-l frecuentează și a căror poză este de multe ori văzută apărând în revistele ilustrate budapestane, ceeace denotă strânse relațiuni sportive clandestine cu cercurile sportive budapestane.

Dar ceeace ni se pare mai interesant este activitatea depusă de o altă asociație sportivă și anume clubul C. T. B. (Clubul turistic Bihor) care este de fapt o filială cu numele romanizat al B. T. C.-ului adică a lui „Budapesti Turistikai Club".

Activitatea turistică și sportivă a acestui club se referea la o asiduă grije de a cerceta munții și ținuturile bihorene, stabilind hărți cu cât mai multe detalii, luând fotografii cât mai reușite și alcătuind diapozitive, de defileuri și văi dintre cele mai pitorești și mai interesante din județ.

Acest material atât de variat și de bogat era apoi trecut peste graniță și valorificat prin cele mai însemnate orașe din Ungaria sub forma de conferințe publice, sau publicate sub forma de albume și studii ilustrate. Se întreținea astfel mereu vii, în mințile maghiare de dincolo de Tisa, frumusețile Bihorului „răpit de valahi" și totdeauna trează setea de a le smulge dela români,